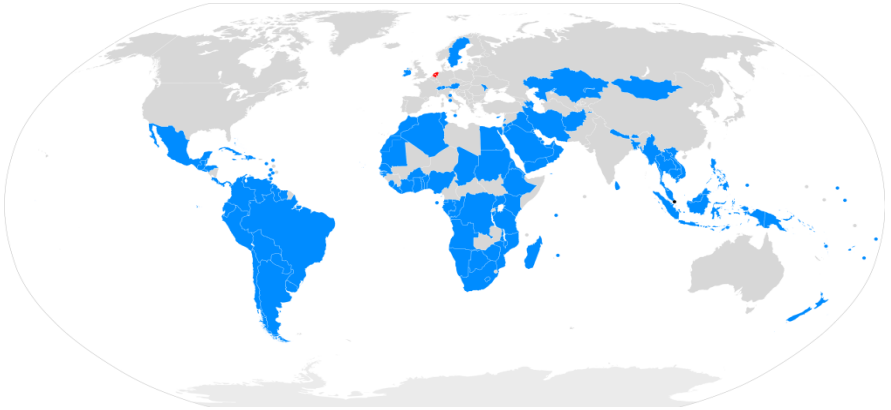

La 15an de aŭgusto 2017

Homaro ne povas vivi kun nukleo

Tiu ĉi somero estas la unua, memorinda somero post kiam la pakto pri abolo de nukleaj armiloj estis adoptita de 122 landoj la 7an de julio 2017 en la Unuiĝintaj Nacioj. La oficiala nomo de tiu ĉi pakto estas "Pakto pri malpermeso de ekspluatado, testado, produktado, stokado, transdono, uzo kaj minaco per uzo de nukleaj armiloj kaj ĝia abolo" (angle: Convention on the Prohibition of the Development, Testing, Production, Stockpiling, Transfer, Use and Threat of Use of Nuclear Weapons and on their Elimination). Kiam 50 landoj subskribos ĝin, ĝi ekvalidos post 90 tagoj.

Supra mapo montras, kiuj landoj aprobis la pakton.

Bedaurinde Japanio ne aprobis ĝin kune kun landoj posedantaj nukleajn armilojn kaj kun landoj sub la usona nuklea ombrelo.

Ĉiun jaron la 6an de aŭgusto en Hiroŝima kaj la 9an Nagasaki okazas Ceremonio por Paco. En la ceremonio en Nagasaki la urbestro Taue Tomihisa parolis jene pri la grava signifo de tiu ĉi pakto:

"Ne plu hibakuŝa-oj (atombombitoj)!" Tiu ĉi vorto

kiel ilia elkora deziro esprimas, ke neniu plu spertu mizeraĵon pro nukleaj armiloj. Tiu deziro movas multajn landojn en la mondo kaj naskis tiun pakton.

Pakto pri abolo de nukleaj armiloj estis adoptita de 122 landoj, pli ol 60% de la membraj landoj de la Unuiĝintaj Nacioj. Tio estas frukto de multjara klopodo de hibakuŝa-oj. Mi volus nomi tiun pakton "Pakto de Hiroŝima kaj Nagasaki". Kaj mi dankas al la landoj, UN kaj NGO-oj, kiuj kuraĝe subtenas la pakton kun forta volo elimini malhumanaĵojn.

Sed tiu ĉi ne estas la fino de nia movado. Nun ekzistas 15000 nukleaj armiloj en la mondo. Internacia politika situacio pri nukleaj armiloj pli kaj pli fariĝas minaca kaj nun etendiĝas timo, ke en nemalproksima estonteco nukleaj armiloj estos uzataj. Krome la landoj, kiuj posedas nukleajn armilojn, kontraŭas la pakton, tial nia vojo al sennuklea mondo estas nebula. Kiel vivi la ĵus naskitan pakton estas grave por la homaro.

Kaj poste la urbestro forte kritikis la japanan

registaron:

Ni volas diri al la japana registaro. Ĝi eĉ ne ĉeestis la kunvenon pri la pakto, kvankam ĝi pledas pri tio, ke ĝi ludos la ĉefan rolon kiel peranto inter la landoj kun nukleaj armiloj kaj la landoj sen tiuj, celante krei sennuklean mondon. Ni, la atombombitaj urboj, tute ne povas kompreni ĝian sintenon. La japana registaro, kiel tiu de unu sola atombombita lando, plej rapide aprobu la pakton, ŝanĝante sian politikon kaj sendependante de la usona nuklea ombrelo. Tion la internacia komunumo atendas.

Japanio disvastigu al la mondo pacan ideon de la Japana Konstitucio, kiu deklaris, ke Japanio ne plu militu, kaj la tri principojn* pri nukleaj armiloj, kaj nun ekstudu eblecon fondi "Sennuklean zonon en la nordorienta Azio" kiel unu el la konkretaj rimedoj por sennuklea mondo.

* Japanio ne posedu, ne produktu, ne enkonduku

nukleajn armilojn.

En la sama ceremonio kiel la reprezentanto de hibakuŝa-oj, s-ro Fukahori Joŝitosi parolis jene:

Kiam la atombombo estis faligita sur la urbon Nagasaki la 9an de aŭgusto 1945, mi estis 16-jara. Tiam mi estis mobilizita al iu oficejo 3,6 kilometrojn for de la epicentro. Je la 11a horo kaj 2 minutojn fulmis blanka ekbrilo kaj aŭdiĝis eksploda bruoj, kaj mi tuj kaŝis min sub la tablon.

Vespere estis permesite al ni reveni hejmen kaj mi atingis la piedon de la monto Konpira kaj renkontis subvenantajn homojn el la urbo Nagasaki. Ili rekomendis, ke mi ne iru plu, ĉar la tuta urbo estas en fajro. Mi rezignis plu iri, kaj en la venonta mateno mi celis la stacidomon Nagasaki, paŝante laŭ fervojaj reloj. La stacidomo kaj mia kara urbo tute malaperis kvazaŭ

mi estus en alia mondo. Mi atingis mian domon, sed ĝi estis detruiĝinta. En ĝi mia pliaĝa fratino mortis, kvazaŭ brakumi la trabon per la dekstra brako. Se mi revenintus al la hejmo en la antaŭa tago, mi povintus helpi ŝin. Tion mi eĉ nun tre bedaŭras.

Tiu atombombo momente pereigis 74000 homojn kaj vundis 75000 homojn. Tiuj, kiuj apenaŭ fuĝis de la bombita loko, suferis pro nekonataj malsanoj kaj baldaŭ mortis.

Mi kredas, ke homaro ne povas vivi kun nukleo. En marto 2011 okazis la nuklea akcidento en la nuklea centralo n-ro 1 de Fukuŝima, kaj rezulte ĉiuj nukleaj reaktoroj estis haltigitaj. Ni ĉiuj estis teruritaj de nukleaĵoj, sed eĉ en tiu situacio la registaro funkciigis pli kaj pli da nukleaj reaktoroj. En tertrema lando Japanio ĉiaj precizaj kaj striktaj reguloj pri nukleaj centraloj estas senfortaj kontraŭ tertremegoj. Mi opinias, ke Japanio pli dependu de natura energio.

Post la dua mondmilito Japanio evoluis dank' al la

paca konstitucio, kaj tiamaniere Japanio estas fidita kaj altetaksata de landoj en Azio kaj de la mondo. Ni ne perdu tiun heredaĵon. Ni ne forgesu nian devon kiel unu sola atmbombita lando.

En 1979 ni, 6 pluvivintoj en Nagasaki, komencis kolekti fotojn pri nia atombombita urbo, kaj ni kolektis kaj esploris 4000 fotojn. Ni kredas la forton de tiuj fotoj, kiuj prezentas realon de la atombombita urbo al la mondo, kaj per tiuj fotoj ni laboros por la paca mondo kaj por abolo de nukleaj armiloj.

Post la ceremonio reprezentantoj de la ses organizoj de atombombitoj renkontis la ĉefministron Abe Ŝinzoo. Reprezentante ilin, s-ro Kaŭano Kooiĉi el la Centro de Paca Movado diris al la ĉefministro:

"Ni estas tre ĝoja, ke la pakto pri abolo de nukleaj armiloj estis adoptita. S-ro Abe, en kiu lando vi oficas kiel la ĉefministro? Ĉu vi forĵetos nin? Aŭ ĉu ni forĵetos vin? Nun estas la tempo, kiam nia lando

ĉefrolu por aboli nukleajn armilojn".

La ĉefministro Abe respondis, ne tuŝante la pakton: "Por fari vere sennuklean mondon, estas grave, ke landoj kun nukleaj armiloj kaj landoj sen tiuj kune partoprenu."

Post la renkontiĝo s-ro Kaŭano diris, "Mi demandis lin, en kiu lando vi oficas, sed li nenion respondis. Li eĉ ne tuŝis la pakton. Tio estas nekredebla".

La ĉefministro Abe insistas, ke li peros ambaŭ flankon, sed tio tute ne estas ebla por li. La 6an de aŭgusto en la maro de Aŭstralio aviadilo nomata Osprey falis kaj 3 soldatoj mortis. Tiu Osprey apartenas al la usona bazo en Okinavo, kaj la japana registaro petis haltigon de ekzercado de Osprey-oj en Japanio ĝis klariĝos kaŭzoj de la akcidento, sed Usono ignoris tiun peton kaj la 8an ĝi komencis ekzercadon en Okinavo, kaj tuj poste la registaro aprobis tion, pretekstante, ke Usono garantiis la sekurecon. Tiamaniere en tiaj okazoj Japanio nur petas, kaj tuj

poste senkritike aprobas usonan agon surbaze de informoj donitaj de Usono. Japanio nemiam kritikis Usonon aŭ rekomendas ion al Usono. Ni tute ne kredas, ke tia registaro povos persvadi Usonon por abolo de nukleaj armiloj. Sub tiu ĉefministro Japanio estos eterne subulo kaj servisto de Usono.

Kiam hibakuŝa-oj komencis agadi por leĝigi la pakton, ŝajnis al ĉiuj, ke tio tute ne estas realigebla, sed post 72 jaroj ilia revo realiĝis. Kompare kun tiu strebado, forĵeti la ĉefministron Abe estas tre facila. Post ne longe ni havos tiun tagon.